

Muutospäätös

1/3

VN/24556/2023

15.2.2024

TYÖPERÄISEN HYVÄKSIKÄYTÖN VASTAISEN TYÖN OHJAUSRYHMÄN ASETTAMISPÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN

Työ- ja elinkeinoministeriö laajentaa tällä asettamispäätöksen muutospäätöksellä työperäisen hyväksikäytön vastaisen työn ohjausryhmän jäsenistöä ja nimeää uusiksi jäseniksi edustajat opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä valtiovarainministeriöstä.

Toimikausi

13.9.2023 – 31.3.2027

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman yhtenä tärkeänä tavoitteena on työmarkkinoiden vahvistaminen. Osana tätä tavoitetta edistetään kohdennetusti kansainvälistä rekrytointia Suomeen samalla kun puututaan aktiivisesti ja ennakkoiden työmarkkinoilla esiintyviin väärinkäytöksiin. Työperusteisen maahanmuuton kehittäminen kestäväällä tavalla edellyttää, että ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä ehkäistään ja siihen puututaan tehokkaasti.

Hallitusohjelman mukaan työntekijöiden hyväksikäytön estämiseksi kiristetään merkittävästi väärinkäytöksistä määrättäviä rangaistuksia ja tehostetaan valvontaa ja toteutetaan ainakin seuraavat uudistukset:

- Korotetaan työelämässä tapahtuvan hyväksikäytön rangaistavuutta korvaamalla nykyinen kiskonnantapaista työsyryntää koskeva pykälä kiskonnalla työelämässä ja törkeällä kiskonnalla työelämässä. Säädetään törkeän tekemuodon rangaistusminimiksi vankeusrangaistus. Muutetaan lainsäädäntöä niin, että edellä mainituista rikoksista voidaan rangaistuksen lisäksi määrätä tekijä liiketoimintakieltoon. Ulotetaan oikeushenkilön rangaistusvastuu kiskontaan ja törkeään kiskontaan työelämässä.
- Työsuojelutarkastuksia suunnataan riskianalyyysien mukaisesti sinne, missä suojelun tarve on suurin. Tarkastajille taataan riittävät tulkkaukspalvelu tai –apuvälineet.
- Viranomaisten yhteistyömahdollisuuksia parannetaan muun muassa varmistamalla tiedonsaanti- ja oma-aloitteiset tiedonanto-oikeudet viranomaisten välillä. Käynnistetään tarvittavat lainsäädäntö- ja muut toimet viranomaisten tiedonvaihdon kehittämiseksi niin, että hyväksikäytön ehkäiseminen tehostuu ja väärinkäytökset saadaan tiedoksi toimivaltaisille viranomaisille.

- Vähennetään mahdollisuuksia naamioida työsuhteita yritystoiminnaksi luomalla laskutuspalveluyrityksille rekisteröitymisvelvollisuus sekä velvollisuus tunnistaa asiakkaansa heidän rekisteröityessään vahvan tunnistautumisen tekniikalla.

Hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ja ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön tehokkaaksi torjumiseksi laaditaan toimenpideohjelma. Työperäisen hyväksikäytön vastaisen työn ohjausryhmä päätti 15.12.2023 pidetyssä kokouksessa, että ohjausryhmän kokoonpanoa laajennetaan toimenpideohjelman täytäntöönpanon tueksi ja tulosten varmistamiseksi. Ohjausryhmään nimetään uudet jäsenet valtiovarainministeriöstä sekä opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Tehtävät ja tavoitteet

Työperäisen hyväksikäytön vastaisen työn ohjausryhmän tehtävänä on ohjata työperäisen hyväksikäytön ehkäisemisen ja torjumisen toimenpideohjelman valmistelua sekä seurata sen toimeenpanoa. Toimenpideohjelmaan kootaan eri ministeriöille kuuluvia lainvalmistelija ja muita tehtäviä työperäisen hyväksikäytön torjuntaan liittyen hallitusohjelmassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Toimenpideohjelman laatimiseksi ja toimeenpanon tueksi on asetettu työryhmä, joka raportoi ohjausryhmälle. Työryhmä toimii tiiviissä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivan ulkomaalaisten työntekijöiden ja yrittäjien työehto- ja lupavalvonta-asioiden neuvottelukunnan kanssa. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina työmarkkinaosapuolet, ja sen kanssa käsitellään työmarkkinoiden toimintaa koskevat toimenpiteet.

Toimenpideohjelma on saatu työryhmässä valmiiksi ja hyväksytty ohjausryhmässä joulukuussa 2023. Työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriötyöryhmä hyväksyi ohjelman 15.2.2024.

Toimenpideohjelmassa on mainittu siihen sisältyvien kirjausten toteutuksen vastuutahot ja aikataulut. Kukin ministeriö vastaa lainvalmistelun ja muiden yksittäisten hankkeiden toteutuksesta ja tarkemmasta aikatauluttamisesta oman vastuualueensa tai hallintonsa vastuun mukaisesti.

Organisointi

Ohjausryhmän kokoonpano:

Sonja Hämäläinen, maahanmuuttojohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö (-puheenjohtaja)
Venla Roth, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö
Arto Teronen, valvontajohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
Berit Kiuru, johtava asiantuntija, sisäministeriö
Roope Jokinen, erityisasiantuntija, sisäministeriö (varajäsen)
Katja Luopajarvi, lähetystöneuvos, ulkoministeriö
Kirsi Heinonen, maatalousneuvos, maa- ja metsätalousministeriö
Minna Upola, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Kaisu Piironen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Janne Savolainen, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö (varajäsen)
Kristel Stenman-Huuskonen, projektipäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)

Kustannukset ja rahoitus Ohjausryhmän työskentely tapahtuu virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa omista kuluistaan.

Timo Jaatinen
kansliapäällikkö

Katri Niskanen
johtava asiantuntija

Jakelu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Oikeusministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sisäministeriö
Ulkoministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi

Erityisavustaja Veera Svahn
TEM/MAKO
TEM/TTM
TEM/Kirjaamo

VN/24556/2023-TEM-21

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: